VIIKONVAIHDE

IKIVIHREÄT

Tunteen paloa pilke silmäkulmassa

”Vanha pelargonia
on mummon akkunalla
ja akkunan alla
laulaa katulaulaja.”

Kari Kuuvan (1946–) Tango Pelargonian piti alun perin olla vitsi, mutta tangokansa oli toista mieltä.

Vuonna 1964 levytetty kappale kiipesi listaykköseksi ja pysyi kolme kuukautta levymyyntitilastojen kärjessä.

Laulun ansiosta Kuuvalle sateli kutsuja esiintymään tanssipaikoille ympäri Suomea, jota hän kiersikin noihin aikoihin ahkerasti. Kuuva pääsi esittämään hittiään myös useisiin television musiikkiohjelmiin.

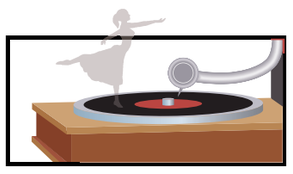

Rokkimiehestä tangolaulajaksi

”Myrsky-yönä vaari hukkui
meren mustiin laineisiin.
Tuonen käki jossain kukkui,
jäi mummo kyyneliin.”

Tangolla pilaileminen 60-luvun tangobuumin aikaan ei musiikkityylin kaikkein intohimoisimpien harrastajien mielestä ollut sopivaa. Valtaosa otti kuitenkin Tango Pelargonian huumorilla, ja lopulta sitä ei pidetty enää parodiana lainkaan.

Laulun aihio syntyi, kun Kari Kuuva ja Jussi Raittinen intoutuivat rokkijammailun jälkeen kuuntelemaan riipaisevimpia suomalaisia tangoja. Sydän vereslihalla tehdyt tekstit olivat Kuuvan mielestä hillittömän hauskoja. Hän poimikin Pelargoniaan tangolle tyypillisiä kielikuvia, kuten mustat laineet ja myrsky-yöt.

Konkareiden opissa

Kari Kuuva ehti tarjota sävellystään ensin Musiikki Fazerille, mutta tuottajalegenda **Toivo Kärki** tyrmäsi laulun, koska hänestä se olisi pilkannut Suomen kansan makua.

Scandia-yhtiön **Jaakko Salo**, merkittävä musiikkivaikuttaja hänkin, oli kuitenkin toista mieltä ja otti nuoren laulajan siipiensä suojiin.

Studiossa Kuuva päätyi tulkitsemaan kappaleensa niin kauniisti kuin osasi. Lisäsäväyksen lauluun antoi **Rauno Lehtisen** soittama taiturimainen viuluosuus.

Suosio kestää

”Sinä yönä kukkiin puhkes’
vanha pelargonia.
Liekkiin hehkuvaan se
aukes’,
kuihdu ei kai milloinkaan.”

Tango Pelargoniasta on tullut vuosikymmenten aikana ikivihreä, ja sen on esittänyt esimerkiksi tangokuningas **Petri Hervanto** Seinäjoen Tangomarkkinoiden finaalissa vuonna 1999.

Kari Kuuva alkoi 1970-luvulla tehdä sävellyksiä yhä enemmän myös muille artisteille. Hänen kynästään syntyneistä kappaleista tunnetuimpia ovat esimerkiksi **Sammy Babitzinin** Syksyn Sävel -voittaja Daa-da daa-da ja **Frederikin** Harva meistä on rautaa.

RIKU-MATTI AKKANEN

Mummolan koristekasvi on pääroolissa Kari Kuuvan tangossa.

KANSAN SUUSTA

Huoleton on hevoseton poika

Varovainen ihminen on varpaillaan, mutta suuttunut ihminen nousee takajaloilleen.

Hevosvoimaa on ollut suomalaisten käytössä ainakin pari vuosituhatta. Niinpä ei ole ihme, että meillä menoja suitsitaan, jokia valjastetaan ja veronkiertoa yritetään saada aisoihin.

Hevosen hankinta ei ole pikku juttu. Hevonen ei ole kannel seinällä, muistutettiin Nurmeksessa, sillä hevonen tunnetusti syö kuin hevonen. Toisaalta hevosesta voi saada luotetun kumppanin. Vanha ystävä on kuin satuloitu hevonen, vertaa iranilainen.

Sanonta varoittaa arvostelemasta sitä, minkä on saanut lahjaksi: ei pidä katsoa lahjahevosen suuhun.

Englantilaisen raviharrastuksen perua on yllättäjän kutsuminen mustaksi hevoseksi. Vanhan asian jankkaajasta britit saattavat sanoa, että hän piiskaa kuollutta hevosta.

Laihialla puolestaan sanottiin murehtijalle: ”Älä sure, anna hevoosen surra, joll’ on iso pää!”

Eläinterapiassa hevoselle on monenlaista käyttöä. Hevosen tiedetään vaikuttavan myönteisesti ihmisen mielenterveyteen.

”Litsit auki, hevoset karkaa”, ilkuttiin lapsuudessani pojille, joiden farkkujen vetoketju oli auki.

Näin tulkittuna sepalus on kuin tallin ovi. Ja miehen sukupuolisuutta verrataan laumaan kesyttömiä eläimiä. Kenties otsikon hevossanonta ei kuitenkaan liity tähän.

TOPI LINJAMA

KARI SALONEN

Jatkuva velkaantuminen tuhoaa tulevaisuutta samalla tavalla kuin vesiin valuvat myrkyt Itämerta, Mika Mäkeläinen sanoo. ”Laskut jäävät tulevien polvien maksettaviksi. Se on vastuutonta hulluutta.”

Sarjayrittäjä hurahti maaseutuun

Ideakone ja yrittäjä Mika Mäkeläinen hurahti peltoon ja metsään. Elävä maaseutu voi Mäkeläisen mielestä olla vahva valtti kaupungistuvassa Suomessa.

”Olen maalaistunut kaupunkilainen”, **Mika Mäkeläinen** naureskelee auton ratissa. Mutkaisen tien varrella maaseudun muuttunut maisema tulee lähelle. Tyhjiksi jääneet pientilat, suljetut koulut ja kaupat potkaisevat vauhtia ajatuksiin.

Nyt laitetaan surkuttelu syrjään ja uudet ideat peliin.

”Miksi kesantopeltoja on niin paljon ja miksi tilakoot koko ajan kasvavat? Miten yhdestä peltohehtaarista saisi nykyistä paremman tuoton ja elämisen mahdollisuuden?” mies pohtii.

”Tietoisuus lähiruuasta ja luomusta sekä kiinnostus ruuan alkuperästä on yleisesti noussut. Innostus kokkaamiseen ja ruuan vastuulliseen tuottamiseen on kasvanut. Nyt tarvitaan hyviä ideoita ja ihmisiä yhdistäjiksi ja toteuttajiksi.”

Maataloudelle kumppaneita

Mäkeläinen näkee kumppanuusmaataloudessa kasvun mahdollisuuksia. Hän haastaakin maaseudun yrittäjiä ja nuoria osaajia toimimaan.

Internetin ja digitalisaation yhdistäminen kuvioon mahdollistaisi esimerkiksi sopimusviljelyyn pohjautuvan palvelumallin. Kaupunkilaisille tarjottaisiin lohkottuja peltopalstoja, joilla töitä tekisi sopimusviljelijä. Lohkon omistaja voisi seurata toteutusta luonnossa tai netistä.

Ajatus lähtee lentoon. Mäkeläinen puhuu palveluiden pelillistämisen mahdollisuuksista.

”Parhaimmillaan tällainen tosielämän Farmville, joka yhdistäisi todellisen ruuan tuotannon peli-ilmiöön, voisi puhaltaa monenlaista uutta yritteliäisyyttä maaseudulle.”

Osaaminen ja halu

Mäkeläinen kertoo aikanaan haaveilleensa maatilan ostamisesta. Hän myöntää kuitenkin, että realiteetit on otettava huomioon.

”En osaisi olla viljelijä, vaikka tahtoisin. Se oli pitkään unelmani ja eli vahvasti ohikiitävissä hetkissä. Olen kuitenkin parempi it:ssä, osaan rakentaa liiketoimintamalleja ja verkostoja. Niitäkin tarvitaan maaseudulla yrittämiseen.”

”Maaseudulla voi tehdä niin paljon muutakin kuin viljellä”, Mäkeläinen innostuu.

Maaseudun osaajia ja kaupunkilaisia kuluttajia yhdistävät sopimushehtaarit voisivat Mäkeläisen mukaan parhaimmillaan pelastaa kuolevia kyliä ja antaa mahdollisuuksia yrittämiseen.

Äijäpuhetta lauteilla

Mäkeläinen innostuu puhumaan ihmisen sielunmaisemasta ja kertoo hämmästyneensä siitä, että se vuosien varrella voi muuttua. Hänen ajatusmaailmansa mullistui, kun hän oli hankkinut mökin Hartolasta.

Ihmisten aitous ja rosoisuus sekä äijäpuheet savusaunan lauteilla lataavat työnteon ja yrittämisen ylistäjän akut hetkessä.

Pian mökin jälkeen Mäkeläinen hankki lisää maata ja metsää. Niiden mukana tuli uusia ideoita. Mutta onko kaupunkilaismiehen maaseutuinnostus realistinen? Itse hän sanoo, ettei tietenkään ole.

”Olisi pitänyt elää ja kasvaa maalla, jotta se olisi. Toisaalta, realismi on kaikkialla vajavaista. Vasta elämällä täysillä voi löytää jotakin oikeaa. Jos silloinkaan.”

Realismin tilalla on raikkaita ajatuksia, rohkeita lähestymiskulmia. Niistä voi syntyä ja kasvaa jotain. Kukaan ei tahdo, että maaseutu tyhjenee. Vielä pahempaa olisi, jos ruuan tuotanto siellä lakkaisi.

Tilaa yrittämiselle

Puheet kaiken kaupungistumisesta ja metropolisaatiosta saavat Mäkeläisen pureksimaan maaseudun tulevaisuuskuvia.

”Realiteetti on, että ihmiset hakeutuvat kaupunkeihin palvelujen ääreen. Kaupungistuminen on globaalia. Toisaalta siinä vaakakupissa elävä maaseutu voi olla vahva valtti. Asioita voidaan hoitaa yhteisvoimin myös laajemmalla alueella.”

”Yrittäjyydessä pitää pohtia kilpailukykyä. Maakuntien ja alueiden pitää kaivaa esiin omat keihäänkärkensä. Mihin kannattaa profiloitua? Kun lääke on keksitty, se pitää toteuttaa. Siinä vaiheessa yhteiskunnan koneisto ei saisi turhaan jarruttaa.”

Mäkeläinen sanoo, että biotalous on tämän päivän mantraa. Niin moni asia voi olla biotaloutta.

”Toteuttajiksi tarvitaan rohkeita ihmisiä, jotka ottavat riskejä. Yritteliäisyys on ainoa vaihtoehto onnistua. Ne, jotka uskaltavat ottaa ensimmäisen askeleen, lopettaa turhan pohtimisen ja ryhtyä tekoihin, ovat etulyöntiasemassa. ”

Lisää yrittäjätarinoita

Mäkeläinen nostaa esimerkiksi biopolttoaineen valmistukseen lähteneen St1:n **Mika Anttosen**. Hänenkään tarinansa ei ole pelkkää onnistumista. Se on työtä ja heittäytymistä.

Anttosen tarina on yksi Taivas+Helvetti-kirjan kakkososan yrittäjätarinoista. Uusi kirja julkistetaan Yrittäjän päivänä 5. syyskuuta.

Ykkösosa ilmestyi vuosi sitten. Sitä on myyty 14 000 kappaletta. Saman verran opintonsa päättäneitä nuoria on saanut kirjan lahjaksi. Kirjan tarinoiden tarkoitus on rohkaista työhön ja yrittämiseen.

Nuorille saatava töitä

Mäkeläinen tahtoo kääntää Suomen suunnan. Hän sanoo häpeävänsä valtavaa nuorisotyöttömyyttä.

Häntä harmittaa se, että valtakunnassa on eletty jo pitkään yli varojen. Maksu lankeaa tuleville sukupolville.

”Se on väärin. Se on häpeällistä”, kirjaidean isä ja toinen kirjoittaja sanoo.

Kakkosen myyntitavoite on ikäluokan kokoinen, huikeat 60 000. Jokaista myytyä kirjaa kohti lahjoitetaan yksi opintonsa päättävälle nuorelle.

Mäkeläinen lupaa, että kirjasarja jatkuu. Kolmosen tarinoita kootaan jo. Ehkä jo seuraavaksi tähdätään ulkomaille. Ideasta voi kasvaa suomalainen vientivaltti.

HIA SJÖBLOM

» Mahdollisuudet eivät tule hakemaan sinua. Ne on luotava itse.«

» Uskalla ottaa askel. Pitää osata lopettaa turha pohtiminen ja aloittaa tekeminen.«

» Vasta elämällä täysillä voi löytää jotakin oikeaa. Jos silloinkaan.«

KUKA?

Mika Mäkeläinen käynnistää yrityksiä

Sarjayrittäjä Mika Mäkeläinen, 38, on käynnistänyt toistakymmentä yritystä 15 vuoden aikana.
Joukkoon kuuluvat esimerkiksi GTW Group, Pop-Up Company, Siili Solutions, Bremo, Celectus, Crea Group, Tahko Development ja Santa Claus Licensing.
Yritykset työllistävät toistatuhatta ihmistä.
Mäkeläinen on syntynyt Liedossa, kasvanut Helsingissä, asuu Espoossa, mökkeilee ja metsästää Hartolassa.
Perheeseen kuuluu Anuvaimo ja kuukauden ikäinen tytär.
Valittiin Euroopan 40 lupaavimman nuoren johtajan joukkoon 2012. Vuoden nuori yrittäjä Suomessa 2011.
Motto: Kohtalo tottelee hämmästyttävän usein tekemistä.

”En ole perinteisessä mielessä sijoittaja, perijä tai liikemies. Olen sarjayrittäjä ja työn tekijä. Aloitin äidin olohuoneessa puhelinluettelo ja lankapuhelin työkaluinani”, Mika Mäkeläinen kertoo.